

„BUNUL CEL MAI DE PREȚ
AL UNEI ȚĂRI
ESTE PACEA PRELUNGITĂ“*

Domnule Președinte¹,

Guvernul regal al României se asociază din toată inima cuvintelor de bun venit pe care Președintele Camerei² vi le-a adresat în termeni atât de mișcători.

Este un merit al Parlamentului român de a fi îngăduit — prin înalta-i viziune și prin nobila-i concepție a datoriei — continuitatea politicii externe a României, oricare ar fi putut fi vicisitudinile luptelor lăuntrice.

Făcută sub înalta directivă a Augustului nostru Suveran³, însuflețită de elanurile sale generoase și de concepțiile sale pacifice, dar puternice, politica externă a găsit în Parlamentul român sprijinul prețios al tuturor reprezentanților națiunii, fără deosebire de partid.

* Discurs rostit în limba franceză la primirea lui Joseph Paul-Boncour, fost președinte al Consiliului de Miniștri al Franței, la Camera Deputaților, București, 9 mai 1935.

PLEDOARII PENTRU PACE

Iată de ce politica externă a României nu e nici monopolul unui om, nici apanajul unui partid. Este o politică profund națională, ale cărei idei, metode și țeluri își trag originea din interesele patriei.

Căci, vă rog să știți, domnule Președinte, ceea ce îi caracterizează înainte de toate pe români este dragostea lor arzătoare de țară, credința lor nestrămutată în destinele care o așteaptă, încăpățânarea lor la orice tranzacție când este vorba de interesul național.

Istoria României este istorie care începe. Prea multe veacuri de suferință au plămădit sufletul românesc, pentru ca el să nu proiecteze spre viitor, în virtutea unei compensații naturale, comandamentele instinctului său de justiție.

Cei care vor să ne răpească ceea ce avem nu știu că nu ne socotim încă în posesiunea bunurilor noastre.

Căci bunurile unei țări nu sunt numai teritoriul pe care ea îl ocupă, nu sunt numai populația care o locuiește, nu este nici măcar dreptul de a dispune de cel dintâi în folosul celei de-a doua în chip suveran.

Bunul cel mai de preț al unei țări este pacea prelungită, care singură îngăduie unei națiuni să-și găsească drumul, care singură îngăduie să se aducă civilizației generale binefacerile creatoare ale geniului național.

Acest bun, România încă nu l-a avut. În timpul perioadei de pace care a precedat Marele Război, România n-a cunoscut dreptatea. În timpul perioadei de dreptate care a urmat după Războiul cel Mare, România n-a cunoscut pacea.

Căci nu poate fi numită pace o stare de lucruri în care în orice clipă se poate vorbi de mutilarea țărilor sub simpla condiție de a da asigurarea că nu se va proceda la aceasta decât pe căi pacifice.

Pacea este înainte de toate o stare de spirit. Prelungită, ea se transformă în elan al inimii.

Și, când inimile încep să vorbească între ele, nu există problemă insolubilă.

Astfel eu care sunt pământean, adânc pământean, eu care particip de atâția ani la viața internațională, fără a uita nici măcar o clipă că sunt român, eu care sunt un soldat al țării mele în tranșeele păcii și care n-a cunoscut încă demobilizarea, eu care am văzut toate țările la ele acasă sau la muncă spre a ajunge la concluzia că nimic nu poate prețui mai mult ca glia părintească, eu care sunt adânc uman, dar care am curajul de a spune public că umanitatea nu mă interesează dacă România nu-și găsește locul în sânul ei, țin, să vă spun, domnule Președinte, de la această înaltă tribună, că nimic n-a contribuit mai mult la liniștirea spiritelor noastre, nimic n-a contribuit mai mult la pregătirea inimilor noastre pentru imperativele de colaborare internațională pe care lumea le dorește decât asigurările scrise pe care ați binevoit să ni le dați ca ministru al Afacerilor Străine la 7 iunie 1933.

Era epoca în care cărcoteala juridică internațională atinsese una din culmile ei și când se fluturau dispozițiile pacifice ale Pactului Societății Naționale deasupra opiniilor publice neliniștite din pricina părții misterioase a tehnicii tratatelor. Degeaba guvernele spuneau popoarelor lor: dar toate acestea presupun consimțământul vostru, este litera și spiritul Pactului care cer aceasta.

Dar dacă Pactul va fi schimbat? se întrebau unii cu îngrijorare.

Atunci o țară, Franța, și un om lucrând în numele ei, Domnia voastră, domnule Președinte, au intervenit pentru a spune în mod solemn: Franța, membră permanentă a Consiliului Societății Națiunilor, se angajează a nu accepta niciodată modificarea procedurii Articolului 19 al Pactului Societății Națiunilor, care cere pentru orice recomandare în scop de revizuire unanimitatea voturilor, inclusiv acelea ale părților interesate.

Dacă se vrea cu orice preț să se vorbească despre o alianță de drept între Franța și România, ea trebuie căutată în acest document din 7 iunie 1933. Prin acest angajament, Franța a pus soarta României în mâinile propriilor ei fii.

Fiți sigur, domnule Președinte, că aceste mâini sunt solide și totuși aflați că ele sunt gata oricând și la o strângere de mână sinceră și amicală.

Pacea cere înțelegere cu toți vecinii noștri; noi o voim.

Pacea cere înțelegerea punctului de vedere al altuia; noi o oferim.

Dar pacea cere și stabilitate; mulțumită dumneavoastră, domnule Președinte, o avem.

Pentru acest spor al sentimentului nostru de securitate, pentru această armare a României în vederea luptelor pacifice — dar vai, acestea nu sunt singurele armamente pe care le cer timpurile pe care le trăim —, pentru această pregătire a spiritelor noastre la marea datorie pacifică de mâine, vă spun, domnule Președinte: în numele Guvernului regal, din toată inima, mulțumesc.

Și, unind gestul dumneavoastră cu vocea Franței, pe care am auzit-o în această incintă anul trecut, vocea aceluși măreț erou

NICOLAE TITULESCU

---

care a fost Louis Barthou, o voce care, dacă astăzi vine de dincolo de mormânt, nu răsună totuși mai puțin puternic în inima tuturor românilor, vă rog, domnule Președinte, să primiți un mesaj pentru țara Domniei voastre: Spuneți-i că o iubim!

Trăiască Franța!

NOTE

1. Joseph Paul-Boncour a exercitat mandatul de prim-ministru al Franței în perioada 18 decembrie 1932—28 ianuarie 1933.

2. N.N. Săveanu.

3. Carol II (1893—1953). Rege al României (1930—1940).